

Monumentnummer*: 509361

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **18 mei 1999**
Kadaster deel/nr **82717/35**

*Woonplaats** **Oosterend** *Gemeente** **Texel** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatiennaam **Oosterend** *Locatieomschrijving* **Waddendijk, Lancasterdijk, Buitengebied**

*Kadastrale gemeente** **Texel** *Sectie** **M** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **2464**

Omschrijving**

Inleiding

IJzeren ZEEKAAP, ontworpen in 1854 door Q. Harder, een bouwkundige werkende bij de Dienst van het Loodswezen die geldt als een van de belangrijkste bouwkundigen op het gebied van de kustbeveiliging.

De kaap was een vuurloos baken dat alleen overdag zichtbaar was voor de scheepvaart. Samen met de kerktoren van de Nederlands Hervormde kerk te Oosterend vormde de kaap een bakenlijn ten behoeve van de scheepvaart in het oostelijk deel van de Texelstroom.

Met de verzwaring en ophoging van de Waddendijk aan de oostzijde van Texel is de constructie van de kaap aan de dijk aangepast. Aan de onderste etage werden reparaties verricht. Deze etage zou nog slechts voor een derde boven de grond uitsteken en om een visueel onevenwichtige verhouding te voorkomen is de hele etage onder het maaiveld gewerkt. Zodoende zijn er nu (1995) nog drie etages zichtbaar.

Omschrijving

Zeekaap, bestaande uit een gietijzeren constructie van vier etages en zes stijlen. Van de vier etages bevinden zich er drie bovengronds. De etages worden gevormd door zes radiale liggers, die aan de buitenzijde aan de stijlen zijn bevestigd en in het midden samenkomen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bij een zeskantig koppelstuk. De liggers zijn aan dit koppelstuk vastgeschroefd. In de zwikken zijn gebogen profielen aangebracht. Ter versteviging van de constructie zijn in de zes zijvlakken van de kaap per zijvlak twee diagonale wanddraden aangebracht. De constructie wordt bovendien verstijfd door trekstangen, die in de zes zijvlakken zijn bevestigd.

Waardering

De zeekaap is van algemeen belang wegens architectuur- en maritiem historische waarde als gaaf bewaard gebleven en zeldzaam voorbeeld van een vuurloos baken uit het midden van de 19de eeuw met een gietijzeren constructie en als zeldzaam geworden type baken ten behoeve van de kustnavigatie.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Kust- en oevermarkering

Functie

Zeekaap

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument